

Okresní volejbalový svaz
Frýdek-Místek
Komise rozhodčích

METODICKÝ POKYN

k vyplňování a vedení „Zápisu o utkání ve volejbalu“ v okresních soutěžích Frýdek-Místek dospělých

1. Všeobecná ustanovení

- 1.1 Zápis o utkání ve volejbalu (dále jen „zápis“) vede kvalifikovaný zapisovatel (článek 21, odstavec 3 SŘV) nebo vyškolený rozhodčí v souladu s Oficiálními pravidly volejbalu (dále jen „OPV“), Soutěžním řádem volejbalu (dále jen „SŘV“), Disciplinárním řádem volejbalu (dále jen „DRV“) a Rozpisem soutěže (dále jen „RS“).
- 1.2 V soutěžích se pořizuje trojmo samo-propisovací zjednodušený zápis formátu A4 nebo přes kopíráky (článek 21, odstavec 1 SŘV).
- 1.3 Zapisovatel plní svoji funkci vsedě u stolku zapisovatele na opačné straně hřiště než první rozhodčí a čelem k němu (pravidlo 25.1 OPV).
- 1.4 Zapisovatel vede zápis v souladu s pravidly a ve spolupráci s prvním rozhodčím (výjimka z pravidla 25.2 OPV).
- 1.5 Veškeré údaje (mimo vlastnoručních podpisů) se zapisují **hůlkovým písmem**.

2. Před utkáním:

- 2.1 Zapisovatel **zaznamenává data o utkání a družstvech** včetně jména a čísla libera, v souladu s platnými předpisy, zajišťuje podpisy kapitánů a trenérů (pravidla 25.2.1.1 OPV, 4.1 OPV, 5.1.1 OPV, 5.2.2. OPV, 7.3.2 OPV, 19.1.2 OPV, 19.3.3.2 OPV)
Data o utkání a družstvech cca 45 minut před stanoveným začátkem utkání.
Libero a podpisy kapitánů a trenérů 15 minut před stanoveným začátkem utkání.

a) v záhlaví zápisu vyplní:

- „**DRUŽSTVO A:**“ vždy **úplný** název domácího družstva (hůlkovým písmem),
- „**DRUŽSTVO B:**“ vždy **úplný** název hostujícího družstva (hůlkovým písmem),
- „**DNE:**“ dle RS nebo povolenou změnou vedoucím soutěže **úplné datum** a **čas** tj. hodinu začátku (ve tvaru např. 15. 10. 2013 v 18:00),
- „**HŘIŠTĚ:**“ **úplný** název hřiště, stadionu, haly, tělocvičny a místo (hůlkovým písmem),
- „**SOUTĚŽ:**“ odpovídající se označí, zarámováním příp. podtržením kolonky „**OP**“, lépe zapsat OS, zbývající kolonky lze proškrtnout (ve starých zápisech formátu A4 neplést si Ob - což je krajský přebor, OP - což jsou okresní soutěže),
- „**KATEGORIE:**“ odpovídající se označí, zarámováním příp. podtržením, zbývající kolonky lze proškrtnout (příp. nad záhlavím zápisu zapsat MINI, junioři = SDCI, juniorky = SDKY, kadeti = MDCl, kadetky = MDKY apod.)
druh soutěže: odpovídající se označí, zarámováním, příp. podtržením (v současné době je okresní soutěž považována jako **nemistrovská** - článek 2, odstavec 5 SŘV, článek 6, odstavec 1 SŘV, bod 5 RS)
- „**KOLO**“ uvede se kolo / číslo utkání (ve tvaru např. 2/8), taktéž nutno nad záhlavím zápisu zapsat dle RS např. 2. část, finále, útěcha, play - off, skupina A, skupina o umístění 1. - 3, skupina o umístění 4. - 7. apod.)

b) v rubrice „**I. ROZHODČÍ:**“ do příslušného levého okénka (až po příchodu rozhodčího) hůlkovým písmem zapíše příjmení a jméno prvního rozhodčího

c) v rubrice „**ZAPISOVATEL:**“ do příslušného levého okénka hůlkovým písmem zapíše své příjmení a jméno

d) v rubrice „**DELEGÁT:**“ do příslušného levého okénka (až po jeho příchodu) hůlkovým písmem zapíše příjmení a jméno delegáta, pokud byl určen

2.2 **Družstva startující v utkání**

- 2.2.1 vyplní nejpozději čtyřicet minut před zahájením utkání zápis (*článek 14, písmeno b) SŘV*).
- 2.2.2 Trenér před utkáním zapíše nebo zkontroluje jména a čísla svých hráčů v zápisu o utkání a potom jej podepíše (*pravidlo 5.2.2 OPV*).
- 2.2.3 Trenéři nebo pověření funkcionáři oznámí zapisovateli sestavy družstev (*článek 25, odstavec 2, písmeno b) SŘV*).
- 2.2.4 Kapitán oznámí zapisovateli sestavy družstev, pokud tak neučiní trenér (*článek 25, odstavec 3, písmeno d) SŘV*).
- 2.2.5 Zapisovatel zaznamenává data o utkání a družstvech, včetně jména a čísla libera, v souladu s platnými předpisy, zajišťuje podpisy kapitánů a trenérů (*pravidlo 25.2.1.1 OPV*).
- 2.2.6 V případě neúčasti trenéra v utkání jeho práva přecházejí na kapitána družstva (*článek 25, odstavec 2 SŘV*).
- 2.2.7 Před zahájením utkání trenéři a kapitáni družstev podepisují zápis a svým podpisem potvrzují správnost údajů v zápisu (*článek 21, odstavec 2 SŘV*).
- 2.2.8 **Trenéři, kapitáni družstev nebo pověření funkcionáři**
článek 14, písmeno b) SŘV, článek 25, odstavec 2, písmeno b) SŘV
(nejpozději 40 minut před začátkem utkání)
- 2.2.8.1 Trenér, kapitán nebo pověření funkcionáři „**domácího družstva**“
- a) v rubrice „**DRUŽSTVO A:**“ (levá část):
vepíše hůlkovým písmem alespoň zkrácený název domácího družstva (např. FRÝDEK B nebo F-M B)
 - b) v rubrice „**JMÉNO**“ a „**Dres č.**“ (levá část):
 - vyplní hůlkovým písmem příjmení, jména a čísla triček maximálně 12-ti hráčů.
Zbylá místa proškrtne zamezovkou,
 - označí kapitána družstva tím, že jeho číslo trička dá do **kroužku**.
Označení střídavého startu hráče se provede tak, že za jménem se zapíše v uvozovkách „**S**“.
Označení startu hostujícího hráče se provede tak, že za jménem se zapíše v uvozovkách „**H**“.
 - zapisovatel nebo prvním rozhodčímu je zakázáno v rubrice „**Družstvo**“ provádět jakékoliv změny. Zjistí-li před začátkem utkání nedostatky, příslušný trenér nebo kapitán družstva je požádán o provedení opravy,
 - vedle zkratk „**K-A:**“, „**T-A:**“, „**AT-A:**“ vepíše hůlkovým písmem příjmení a jména těchto funkcionářů,
 - trenéři a kapitáni družstev podepisují zápis o utkání a svým podpisem potvrzují správnost údajů v zápisu (*článek 21, odstavec 2 SŘV*),
 - trenér napíše nebo zkontroluje jména a čísla svých hráčů v zápisu a potom jej podepíše (*pravidlo 5.2.2 OPV*),
 - kapitán družstva podepisuje zápis a zastupuje družstvo při losování (*pravidlo 5.1.1 OPV*),
 - podpis se provádí tak, že funkcionář (trenér, kapitán) napíše hůlkovým písmem své jméno a příjmení do příslušné rubriky a podepíše se (*článek 21, odstavec 4 SŘV*),
 - asistent trenéra se nepodepisuje,
 - případné zapsání příjmení a jména maséra nebo lékaře nutno provést hůlkovým písmem trenérem, kapitánem družstva nebo pověřenými funkcionáři do poznámek zápisu o utkání bez jejich podpisů,
 - v rubrice „**Libero**“ hůlkovým písmem vyplní příjmení, jméno a číslo trička libera (může ho vyplnit až před utkáním, tj. před svým podpisem).
- 2.2.8.2 Trenér, kapitán nebo pověření funkcionáři „**hostující družstva**“
vyplní v rubrice „**DRUŽSTVO B:**“ (pravá část) tytéž údaje (viz bod 2.2.8.1 a, b těchto metodických pokynů) tak, aby zapisovatel mohl zápis předat prvním rozhodčímu 30 minut před stanoveným začátkem utkání.
- 2.2.8.3 Zapisovatel
na požádání zaznamená data o družstvech v rubrikách „**Družstva**“ včetně jména a čísla libera, v souladu s platnými předpisy (*pravidlo 25.2.1.1 OPV*).

2.3 Zapisovatel po provedeném losování (nejméně 15 minut před stanoveným začátkem utkání)

- a) v rubrice „**DR:**“ pro 1. až 3. set, respektive 4. set:
- do levé části písmenem „**A**“ nebo „**B**“ nebo zkráceným názvem družstva (např. PALK) hůlkovým písmem označí to družstvo, které zahájí příslušný set z pohledu zapisovatele na „**levé straně hřiště**“,
 - do pravé části písmenem „**A**“ nebo „**B**“ nebo zkráceným názvem družstva (např. FRYČ) hůlkovým písmem označí to družstvo, které zahájí příslušný set z pohledu zapisovatele na „**pravé straně hřiště**“.
- b) v rubrice „**SET**“ pro 1. až 3. set, respektive 4. set:
- označí **kroužkem** písmeno „**DR:**“ u družstva, které bude podávat jako **první**.
- c) nejpozději v tomto okamžiku vepíše v levém okénku rubriky „**I. ROZHODČÍ:**“ hůlkovým písmem příjmení a jméno prvního rozhodčího. V případě, že delegovaný první rozhodčí dostavil se opožděně, nedostavil se vůbec nebo je určen náhradní rozhodčí, příjmení a jméno prvního rozhodčího se zapíše až po vyčerpání čekací doby.
- V případě nedostavení se rozhodčího k utkání je před zahájením utkání v poznámkách zápisu pořízen záznam, který podepíše oba kapitáni a první rozhodčí (*článek 22, odst. 4 SŘV*).

2.4 Zapisovatel po nahlášení liberů družstev trenéry nebo kapitány obou družstev do zvláštního řádku (*pravidlo 25.2.1.1 OPV*)

(nejméně 5 minut před stanoveným začátkem utkání) - *dle pravidla 19.1.2 OPV před utkáním*

v rubrice „**Libero**“ vyplní nebo nechá trenéry či kapitány družstev zapsat:

- hůlkovým písmem příjmení, jména a čísla triček hráčů „libero“,
- hráč „libero“ musí být zároveň uveden v sestavě družstva,
- pokud družstvo „libera“ nemá, rubrika „**Libero**“ se proškrtne vodorovnou čarou, příp. zamezovkou
(pokud toto neprovede trenér nebo kapitán, rubriku „Libero“ zapisovatel nebo první rozhodčí po podpisech kapitána družstva a trenéra družstva proškrtne).

2.5 V rubrice „**Družstva**“ je rozhodčím zakázáno provádět jakékoliv změny.

Zjistí-li před začátkem utkání nedostatky, požádá trenéra nebo kapitána družstva o provedení opravy (*článek 24, odstavec 4 SŘV*).

3. V průběhu hry:

3.1. Před začátkem každého setu:

- a) zapisovatel zapíše postavení hráčů obou družstev na hřišti dle oznámení trenérů nebo kapitánů základní sestavy obou družstev tak, že k předtištěným číslům postavení (svisle) 1 až 6 pro obě družstva napíše do horního levého okénka číslo trička hráče (*pravidlo 25.2.1.2 OPV*):
- k „**1**“ napíše číslo trička hráče, který bude podávat nebo je 1 (zadní - pravý),
 - k „**2**“ napíše číslo trička hráče, který je 2 (přední - pravý),
 - k „**3**“ napíše číslo trička hráče, který je 3 (přední - střední),
 - k „**4**“ napíše číslo trička hráče, který je 4 (přední - levý),
 - k „**5**“ napíše číslo trička hráče, který je 5 (zadní - levý),
 - k „**6**“ napíše číslo trička hráče, který je 6 (zadní - střední).
- V takovém pořadí (proti směru hodinových ručiček) musí hráči přicházet na podání a zapisovatel má tak přehlednou kontrolu.
- Zapisovatel a rozhodčí je povinen kontrolovat, zda čísla hráčů základní sestavy jsou uvedena v zápisu v rubrice „Družstva“.
- b) Záznamy postavení základní sestavy se v okresních soutěžích nepředkládají (výjimka z *pravidel 5.2.3.1, 7.3.2, 7.3.4, 7.3.5, 7.3.5.1, 7.3.5.2, 7.3.5.3, 25.2.1.2 OPV*).
- c) Záznamy postavení se předkládají ústně trenérem nebo kapitánem družstva, zapisovatel je povinen po kontrole zapsat záznam do zápisu (první rozhodčí toto vizuálně kontroluje).
- d) V případě ústního sdělení trenérem nebo kapitánem družstva základního postavení jako první sdělí postavení družstvo, které má první podání.
- e) Zapisovatel zapíše v okamžiku zahájení setu do rubriky „**Zač.:**“ skutečný čas (ve tvaru např. 18:00).
- f) Přestávka mezi sety je vždy v trvání **3** minuty (*pravidlo 18.1 OPV*).

3.2 **V průběhu každého setu:**

a) získané body (pravidlo 25.2.2.1 OPV)

- zapisovatel zaznamenává tím, že okamžitě u příslušného družstva přeškrtně příslušnou číslici ve svislém sloupci (1 - 40 pro 1. až 4. set, 1 - 25 v rozhodujícím 5. setu), když družstvo získá bod (pravidlo 25.2.2.1 OPV),
- získá-li bod družstvo z důvodu „sankce“ soupeře (žlutá karta), pak se číslice neškrtná, ale **zakroužkuje**,
- v utkání hraném na dva vítězné sety 3. set zapisovatel zaznamenává body do 3. setu.

b) střídání hráčů (pravidla 15.5, 15.6, 15.7 OPV)

- zaznamenává zapisovatel zapsáním čísla trička střídajícího (vstupujícího) hráče do hry do spodního volného okénka pod číslo vystřídání (odstupujícího) hráče ze hry. Současně do vedlejšího okénka (vedle střídajícího - vstupujícího hráče vpravo) zaznamená stav bodů v okamžiku střídání z pohledu družstva, které střídalo (např. 9:4 v případě, když družstvo vyhrává, 4:9 když družstvo prohrává) - *pravidlo 15.5 OPV*,
- je povinen zkontrolovat, zda číslo vstupujícího hráče je uvedeno v sestavě družstva
- v případě, že se vystřídání hráč vrací na původní místo, zapisovatel запиše stav bodů v okamžiku střídání z pohledu družstva, které střídalo (např. 10:14 v případě, když družstvo prohrává) vpravo vedle čísla trička tohoto hráče a dá do **kroužku** číslo trička střídání (odstupujícího) hráče na znamení, že na tomto místě v daném setu je řádné střídání ukončeno a zároveň, že střídání (odstupující) hráč nemůže v daném setu střídát řádným způsobem - *pravidlo 15.5. OPV*,
- při chybě v pořadí postupu hráčů je povinnosti zapisovatele určit přesný okamžik, kdy došlo k chybě a po rozhodnutí prvního rozhodčího všechny body získané chybujícím družstvem od tohoto okamžiku jsou zrušeny. Body získané soupeřem zůstávají zachovány. Pokud tento okamžik nelze přesně určit, získané body se neruší a jediným trestem je bod a podání pro soupeře (*pravidlo 7.7.2 OPV*),
- „výjimečné střídání“ zaznamená zapisovatel do rubriky „**POZNÁMKY:**“,
- zapisovatel kontroluje počet střídání hráčů (*pravidlo 25.2.2.3 OPV*),
- zapisovatel informuje prvního rozhodčího (výjimka z *pravidla 25.2.2.3 OPV*) o počtu střídání, tj. o pátém a šestém střídání v setu (*pravidlo 24.2.7 OPV*).

c) oddechové časy (pravidlo 25.2.2.3 OPV)

- zaznamenává zapisovatel do rubrik „T1“, „T2“ ve spodní části jednotlivých setů, a to tak, že při oddechovém čase družstva se запиše stav bodů v okamžiku čerpání oddechového času z pohledu družstva, které o něj žádalo (např. 10:5, když družstvo vyhrává, 5:10 v případě když družstvo prohrává).
Nevybrané oddechové časy se nepřeškrťávají.
- zapisovatel kontroluje počet oddechových časů (*pravidlo 25.2.2.3 OPV*),
- zapisovatel informuje prvního rozhodčího (výjimka z *pravidla 25.2.2.3 OPV*) o jejich počtu, tj. zvláště druhý oddechový čas (*pravidlo 24.2.7 OPV*).

d) mírně nevhodné chování se do zápisu nezaznamenává (pravidlo 21.1 OPV),

e) neoprávněné žádosti zaznamená zapisovatel do poznámek zápisu (*pravidlo 26.2.2.6 OPV*),

f) udělení sankce za nevhodné chování (pravidla 21.3, 25.2.2.6 OPV)

Zapisovatel postupně zaznamenává do rubriky „**SANKCE**“ tresty v okamžiku, kdy byly prvním rozhodčím uděleny takto:

- **za nevhodné chování** запиše zapisovatel číslo trička hráče nebo písmena „**T**“ - trenér, „**AT**“ - asistent trenéra, „**M**“ - masér, „**L**“ - lékař do příslušného okénka podle druhu trestu („**T**“ - trest, „**V**“ - vyloučení, „**D**“ - diskvalifikace).
- písmenem „**A**“ nebo „**B**“ označí družstvo hráče nebo člena družstva, který se provinil.
- zaznamená číslici set, ve kterém k udělení došlo a stav bodů v okamžiku udělení trestu z pohledu potrestaného družstva (např. 5:12, když družstvo prohrává).
- za udělenou žlutou kartu za nevhodné chování zapisovatel zaznamená bod a dá ho do **kroužku** (nesmí se přeškrtnout).
- za vyloučení do konce setu (červená karta) nebo za diskvalifikaci do konce utkání (červeno-žlutá karta) trestné body se neudělují.

- sankcionované nevhodné chování, které se vyskytne před a nebo mezi sety je uplatněno v následujícím setu. Zapisovatel zaznamená u sankce set následující (*pravidlo 21.5 OPV*).
- Napomenutí družstva prvním rozhodčím (slovem nebo signálem paží) za mírné nevhodné chování se do zápisu nezaznamenává a nemá žádné okamžité důsledky** (*pravidlo 21.1 OPV*).

f) udělení sankce za zdržování (*pravidla 16.2, 25.2.2.6 OPV*)

Zapisovatel postupně zaznamenává do rubriky „**SANKCE**“ napomenutí a tresty v okamžiku, kdy byly prvním rozhodčím uděleny takto:

- **za zdržování** zapíše zapisovatel místo čísla trička hráče nebo člena družstva do příslušného okénka („**N**“ - napomenutí, „**T**“ - trest) písmeno „**Z**“,
 - za udělené napomenutí za zdržování není žádná sankce, za udělený trest za zdržování (žlutá karta) zapisovatel zaznamená bod a dá ho do **kroužku** (nesmí se přeškrtnout),
 - sankcionované zdržování, které se vyskytne před a mezi sety je uplatněno v následujícím setu. Zapisovatel zaznamená u sankce set následující (*pravidlo 16.2.4 OPV*).
- g) zapisovatel zaznamenává zvlášť zranění hráčů během utkání,
- h) zapisovatel obsluhuje ruční ukazatel skóre na stolku zapisovatele (*výjimka z pravidla 26.2.2.4 OPV*),
- i) zapisovatel zajišťuje, aby bodový stav na ukazateli byl správný (*výjimka z prav. 25.2.2.1, 26.2.2.5 OPV*),
- j) u každého družstva zapisovatel kontroluje pořadí postupu na podání a okamžitě po úderu do míče při podání oznamuje prvnímu rozhodčímu jakoukoliv chybu v pořadí postupu (*pravidla 7.7.2, 25.2.2.2 OPV*),
- k) zapisovatel zvláště oznamuje prvnímu rozhodčímu „**druhý** oddechový čas“ i „**páté**“ a „**šesté**“ střídání družstva v setu (*výjimka z pravidel 24.2.7, 25.2.2.3 OPV*),
- l) zapisovatel oznamuje prvnímu rozhodčímu žádost o přerušeni hry, která je v rozporu s pravidly (*výjimka z pravidla 25.2.2.4 OPV*),
- m) zapisovatel oznamuje rozhodčímu konce setů a dosažení **osmého** bodu v rozhodujícím setu (*pravidlo 25.2.2.5 OPV*),
- n) zapisovatel zaznamenává podle instrukcí prvního rozhodčího (*výjimka z pravidla 25.2.2.7 OPV*) do kolonky „**POZNÁMKY:**“ všechny další události, tj. výjimečné střídání, čas na zotavení, prodloužená přerušeni, vnější zásah apod. (*pravidlo 25.2.2.7 OPV*),
- o) v případě nově určeného libera při jeho zranění se provede záznam v poznámkách zápisu.
- p) zapisovatel oznamuje všechny chyby při výměnách libera (*výjimka z pravidla 26.2.2.2 OPV*)
- r) družstvo, které je prohlášeno za „**neúplné**“ v setu nebo v utkání, prohrává set nebo utkání. Družstvu soupeře jsou přiděleny body nebo body a sety, potřebné k vítězství v setu nebo v utkání. Neúplné družstvo si ponechává dosažené body a sety (*pravidla 6.4.3 OPV, 6.2 OPV, 6.3. OPV, 7.3.1 OPV*).

3.3 Po skončení každého setu zapisovatel:

- a) oznamuje prvnímu rozhodčímu konec setů (*pravidlo 25.2.2.5 OPV*)
- b) zapíše skutečný čas v okamžiku skončení setu do rubriky „**Konec:**“ (ve tvaru např. 18:21),
- c) pod posledními získanými body v každém setu zapíše vodorovnou čárku, čímž podtrhne získané body družstvy.
Ostatní body se přeškrtnou svislou čarou nebo zamezovkou nebo křížem (tzv. motýlem).
- d) zapíše do volného okénka pod sloupec bodů (1 - 40 pro 1. až 4. set) příslušnému družstvu celkový počet dosažených bodů (např. 20) a dá je do **kroužku**,
- e) zapíše do rubriky „**VÝSLEDEK**“ příslušnému družstvu výsledné údaje příslušného setu:
 - do rubrik „**A**“ „**B**“ počet bodů dosažených v setu příslušnými družstvy (např. 20:25 v případě když družstvo „A“ set prohrálo),
 - do rubrik „**MIN.**“ dobu trvání setu v minutách (např. 24).

3.4 **V rozhodujícím setu:**

3.4.1 **Před začátkem setu zapisovatel:**

- a) v rubrice „**DR:**“ pro 5. set:
 - podle výsledku losování do levé části písmenem „**A**“ nebo „**B**“ nebo zkráceným názvem (např. „KOZL“) označí to družstvo, které zahájí rozhodující set z pohledu zapisovatele na „**levé straně hřiště**“,
 - do pravé části písmenem „**A**“ nebo „**B**“ nebo zkráceným názvem (např. RAŠK) označí to družstvo, které zahájí rozhodující set z pohledu zapisovatele na „**pravé straně hřiště**“,
- b) v rubrice „**5. SET:**“:
 - označí **kroužkem** písmeno „**DR:**“ u družstva, které v setu bude podávat jako **první**.

3.4.2 **V průběhu setu zapisovatel:**

- a) vede zápis podle odstavce 3.2 těchto metodických pokynů,
- b) zarámuje počet bodů získaných družstvy při střídání stran hřiště.
- c) při dosažení 8 bodu družstvem oznamuje prvnímu rozhodčímu střídání stran hřiště (*pravidlo 25.2.2.5 OPV*)

3.4.3 **Po skončení setu zapisovatel:**

vede zápis podle odstavce 3.3 těchto metodických pokynů.

4. **Na konci hry, tj. ukončením poslední rozehry utkání:**

4.1 **Zapisovatel**

- a) v rubrice „**VÝSLEDEK**“ (*pravidlo 25.2.3.1 OPV*):
 - v kolonce „**SOUČET**“ provede součty výsledků jednotlivých setů a míčů a časy trvání jednotlivých setů,
 - v kolonce „**VÍTĚZ:**“ zapíše hůlkovým písmem název vítězného družstva a poměr setů, v utkání hraném na 3 vítězné sety zároveň proškrtně výsledek **2:**, opačně v utkání hraném na 2 vítězné sety proškrtně výsledek **3:**,
- b) družstvo, které je prohlášeno za „**neúplné**“ v setu nebo v utkání, prohrává set nebo utkání. Družstvu soupeře jsou přiděleny body nebo body a sety, potřebné k vítězství v setu nebo v utkání. Neúplné družstvo si ponechává dosažené body a sety (*pravidlo 6.4.3 OPV*).
- c) do rubriky „**POZNÁMKY:**“ po předchozím souhlasu prvního rozhodčího zapíše nebo dovolí kapitánovi (družstva ve hře) zapsat do zápisu jeho vyjádření k předmětu oficiálního protestu ohledem žádosti o vysvětlení o použití a výkladu pravidel (*pravidla 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4, 25.2.3.2 OPV*).
Nepostačí-li místa, provede záznam na zadní straně zápisu nebo na dalším zápisu.
- d) za asistence prvního rozhodčího nebo jeho instrukcí podrobně uvede všechna zranění, k nimž v utkání došlo,
- e) v rubrice „**PODPISY PO UTKÁNÍ:**“ zajistí podpisy kapitánů obou družstev (*pravidlo 25.2.3.3 OPV, článek 21, odstavec 2 SŘV*),
- f) v rubrice „**ZAPISOVATEL:**“ se do pravého okénka podepíše a zápis předá prvnímu rozhodčímu,
- g) v rubrice „**I. ROZHODČÍ:**“ zajistí v pravém okénku podpis prvního rozhodčího (*pravidlo 25.2.3.3 OPV, článek 21, odstavec 2 SŘV*).

4.2 Kapitán

- a) po skončení hry setrvává v blízkosti rozhodčího až do ukončení utkání (do podpisu zápisu prvním rozhodčím) nebo do okamžiku, kdy rozhodčí opustí hrací prostor, pokud zápis nelze zkontrolovat, doplnit a uzavřít v hracím prostoru (prostředí a okamžitá situace to nedovolí)
článek 25, odstavec 3, písmeno f) SŘV,
- b) podepisuje zápis po skončení hry (*článek 21, odstavec 2 SŘV*),
- c) na konci utkání poděkuje rozhodčímu a podepíše zápis, aby potvrdil výsledek
(pravidlo 5.1.3.1 OPV),
- d) může požádat rozhodčího, aby mohl zapsat do zápisu protest proti výkladu a použití OPV rozhodčím, pokud o to v průběhu utkání požádal (*článek 25, odstavec 3, písmeno e) SŘV*),
- e) jestliže v náležitý čas bylo učiněno oznámení prvním rozhodčím, může potvrdit a zaznamenat oficiální protest proti použití nebo výkladu OPV rozhodčím do zápisu (*pravidlo 5.1.3.2 OPV*).

4.3 První rozhodčí:

- a) na konci utkání provede kontrolu úplnosti a správnosti zápisu ve všech rubrikách
(pravidlo 23.3.3 OPV),
- b) podrobně uvede všechna zranění, k nimž v utkání došlo,
- c) v případě chybných údajů uvedených v zápisu a opravených prvním rozhodčím po utkání je povinen provést záznam do poznámek tyto okolnosti zároveň se sdělením, že oprava byla provedena prvním rozhodčím,
- d) je povinen zapsat do zápisu vše, co je mu pravidly, SŘV a rozpisem soutěže uloženo a co považuje za nutné a prospěšné (*článek 21, odstavec 3 SŘV*),
- e) je povinen do zápisu poznamenat vše, co je mu uloženo sportovně-technickými předpisy, soutěžní komisí a vše, o čem je kapitány anebo trenéry požádán (*článek 24, odst. 2, písmeno f) SŘV*),
- f) dále zapíše vše, o čem ho trenéři nebo kapitáni požádají v souvislosti s utkáním a v souladu se sportovně-technickými předpisy. Jedná-li se o okolnosti, které jsou prokazatelně v rozporu s OPV a kapitán si vyhradil v průběhu utkání vlastnoruční záznam do zápisu o utkání, musí mu to rozhodčí umožnit po skončení hry. Rozhodčí odmítne zapsat do zápisu věci, které nesouvisí s utkáním, případně nejsou řešeny ve sportovně-technických předpisech, jako například kritika rozhodčího apod. (*článek 21, odstavec 3 SŘV*).
- g) do rubriky „**POZNÁMKY:**“ zapíše nebo dovolí kapitánovi družstva zapsat oficiální protest, vznesený v průběhu utkání (*pravidla 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4, 25.2.3.2 OPV*),
Nepostačí-li místa, provede záznam na zadní straně zápisu nebo na dalším zápisu.
- h) hůlkovým písmem uvede do rubriky „**POZNÁMKY:**“ přesný popis přestupku při udělení trestů (*příloha č. 2, odstavec 6 DŘV*).
 - „vyloučení“ za urážlivé chování (*pravidlo 21.2.2 OPV*)
 - „diskvalifikace“ za opakované urážlivé chování stejným členem družstva (*pravidlo 21.2.2 OPV*)
 - „diskvalifikace“ za agresi (*pravidlo 21.2.3 OPV*)Nepostačí-li místa, provede záznam na zadní straně zápisu nebo na dalším zápisu.
Netýká se vyloučení a diskvalifikace v důsledku opakovaného hrubého chování, kde udělený postih rozhodčího je konečný, bez dalších sankcí vůči účastníkovi utkání (*pravidlo 21.2.1 OPV, příloha č. 2, odstavec 6 DŘV*).
- i) pokud je to nutné, uvede do rubriky „**POZNÁMKY:**“ skutečnosti z průběhu utkání.
Lze zapsat i záznam, že zapisovatel byl nekvalifikovaný.
Nepostačí-li místa, provede záznam na zadní straně zápisu nebo na dalším zápisu.
- j) v rubrice „**DELEGÁT:**“ zajistí podpis delegáta, pokud byl určen.
- k) v pravém okénku rubriky „**I. ROZHODČÍ:**“ podepíše zápis.
Až tímto okamžikem je utkání ukončeno (*článek 19, odstavec 9 SŘV, článek 2, odstavec 11 SŘV*).
- l) nakonec, po provedení všech záznamů, kontroly zápisu, podpisu prvního rozhodčího odevzdá zápis pořadateli (*článek 21, odstavec 2 SŘV*),

5. Ostatní ustanovení:

- a) Pro vyplňování zápisu vždy platí, že údaje, které jsou zapsány nebo označeny jsou platné.
- b) Ostatní údaje a rubriky, které s výjimkou rubrik „**DRUŽSTVO A:**“, „**DRUŽSTVO B:**“, „**Libero**“ se **neproškrtavají**.
- c) Zápis se pořizuje vždy trojmo a to formou, kterou určí soutěžní komise. Originál zápisu zašle pořadatel soutěžní komisi, první kopii obdrží hostující družstvo (družstvo „B“), druhou kopii domácí družstvo (družstvo „A“) - *článek 21, odstavec 1 SŘV*.
- d) Pořadatel je povinen připravit před utkáním náhradní zápis (*pravidlo 26.2.1.2 OPV*).
- e) Originál zápisu zašle pořadatel soutěžní komisi (*článek 21, odstavec 1 SŘV*).
- f) Kopíráky (2 ks) musí být připraveny i pro případ, že rubrika „**POZNÁMKY:**“ pro záznam prvního rozhodčího, příp. kapitánů obou družstev nepostačí a záznam musí být proveden na zadní straně zápisu. Nepostačí-li místa, provede záznam na zadní straně zápisu nebo na dalším zápisu.
- g) Všechny údaje na zápisu musí být čitelné a prokazatelné.
- h) Rozhodčí utkání zodpovídá, že veškeré údaje uvedené v originálu zápisu jsou i na kopiích (*článek 21, odstavec 5 SŘV*).
- i) Práva a povinnosti rozhodčího jsou stanoveny OPV, sportovně-technickými předpisy a směrnici ČVS a mohou být doplněny rozpisem soutěže (*článek 24, odstavec 1 SŘV*).
- j) Povinnosti zapisovatele jsou uvedeny v OPV (*pravidla 25, 26.2.2.2, 26.2.4, 26.2.2.5, 26.2.2.6 OPV*).

6. Poznámky:

- 6.1 **Začátek utkání.** Utkání se považuje za zahájené provedením losování (*článek 2, odstavec 12 SŘV*).
- 6.2 **Začátek hry.** Začátkem hry se rozumí zapískání prvního rozhodčího dávajícího pokyn k 1. podání v 1. setu (*článek 2, odstavec 13 SŘV*).
- 6.3 **Konec hry.** Koncem hry se rozumí ukončení poslední roze hry utkání (*článek 2, odstavec 15 SŘV*).
- 6.2 **Konec utkání.** Utkání se považuje za skončené podpisem prvního rozhodčího v zápise (*článek 2, odstavec 14 SŘV*).
Utkání končí podpisem prvního rozhodčího na zápisu o utkání (*článek 19, odstavec 9 SŘV*).
- 6.3 Tyto metodické pokyny jsou platné pro vyplňování zápisů okresních soutěží Frýdek-Místek. Neplatí pro vyplňování ve světových a oficiálních soutěžích FIVB nebo ligových soutěžích řízených ČVS, které jsou zpracovány ve formátu A3.

Rozdělovník C.

předseda KR
ing. Jiří W. Rucki